

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.

Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din. mesečno 2 Din. zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din. mesečno 2 Din. 50 par. V države Evrope: letno 75 Din., mesečno 6 Din. 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvineuropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par, med tekstom 1:50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglašiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 13.

Glasiło Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Katoličanski svet za preganjane brate v Italiji.

Okrožnica, s šterov je dr. Bauer, zagrebečki nadpüšpek naročo vsem katoličanom v Jugoslaviji, da naj na Jožefovo molijo za svobodo narodnih bratov v Italiji, je po celoj Evropi zbudilo veliko pozornost. Italjanski fašisti so se razburili i so v svojih listih od Sv. Oče zahtevali, naj te molitve prepove. Nemški, francoski i slovenski katoličanski listi pa so te stopaj nadpüšpeka odobraval i so opomnili Italijo, naj henja z mantranjom Slovanov.

Fašistični listi, ki so napadali nadpüšpeka dr. Bauera i so se pretili i odločno zahtevali, naj se molitve za Slovence i Hrvate v Italiji prepovejo, pri Sv. Oči neso nikaj dosegnoli. Jožefovo je prišlo i molitve za preganjane brate so se vršile po celoj Jugoslaviji. Te molitve so pokazale, kak velka je naša lübezen do trpečih sirmakov. V Belgradi, Zagrebi, Ljubljani i po vseh drugih varašaj i vesnicaj so bile cerkve nabito pune. Neso se pa vršile samo doma v domovini, nego so se spomnili preganjancov tüdi tisti Jugoslovani, ki so raztepeni po sveti. V Beči so se Slovanom pridružili tüdi Nemci. Oboji so goreče prosili, da bi slovanske i nemške menšine v Italiji kem prle prišle do slobode.

Molitve so končane, svet pa še duže govori od njih. Neštérni fašistični listi so naravnost divji i še bole napadajo dr. Bauera i druge jugoslovanske püšpeke. Ves katoličanski svet pa odobrava te odločen nastop. Od njega pišejo slovanski francoski i nemški listi. Velko pazko posvečajo položaji, v šterom se nahajajo v Italiji menšine, posebno Slovenci i Hrvatje, ki so zgübili vse narodne pravice. Italjanski fašizem opominajo, da ne dela prav, ar pazi pravice, štere so svete vsakomi.

Združitev osnovnih šol. — Novi šolski okoliši.

Po novom šolskom zakoni i pravilniki se je pri nas začnolo pitanje, šteroga dozdej nemo poznali. To je zadeva združitev osnovnih šol — ustanovitve novih šolskih okolišov. Ar je ta zadeva zbudila povsedi mnogo zanimanja, na mestaj tüdi razburjenja i ar je za celi nadalni razvoj šolstva jako važna, moramo od nje tüdi na tom mestu spregovoriti.

V krajih prek Müre je ta zadeva v glavnom že rešena. Zahteva novoga zakona, da se šole združijo za tiste kraje ne nikaj novoga, ar tam nemajo vesničkih šol, nego vekši tao farne — teda združene — šole. Za primer naj slüži šola pri Sv. Miklavži. To je 6 razredna šola. To šolo pohajajo deca treh občin (Sv. Miklavž, Hermanci, Brebrovnik) k šterim občinam spada do 10 vesnic. Deca iz vseh teh vesnic hodijo v šolo k Sv. Miklavži. Ar je ta šola združena i jo združavajo tri občine, je tak lepa i bogata, da takše nemamo v celoj Slovenskoj krajini. Tak je tüdi po drugih krajih. Povsedi majo velke, lepo vrejene šole, štere združavlejo brez posebnih težkoč, ar nosi bremena več vesnic i občin, ne pa samo edna.

Od združitev šol i ustanovitve novih, vekših šolskih okolišov se je pri nas zdaj resno začnolo gučati. Edni so sprijali to miseo z veseljom, drugi pa so se začnoli razburjati. Mi na tom mestu naglasimo, da so združene, popolne osnovne šole v vsakom pogledi dosta več vredne kak dnešnje vesničke edno-, dvo- i troirazredne nepopolne šole, zatoga volo miseo združitev, ki se izvrši v skladu s krajevnimi razmerami poždravljamo i želemo, da med nami ne bi mela niti ednoga nasprotnika.

Združene, popolne lüdske šole so velki blagoslov za deco samo. Dnešnji čas zahteva od človeka prec i veliko izobrazbo. Što ne izobražen,

nemre iti s tekom časa naprej. Izobrazbo da kmečkomi človeki vekši tao osnovna šola. Zadostno izobrazbo pa dobi dete samo v popolnoj šoli. Edno i dvorazrednica nemre dati zadostne izobrazbe. V toj šolar leta i leta sedi v istom razredi, vči se iste stvari i zvedi od leta do leta le malo novoga. Inači pa je to pri popolnoj 6 ali 8 razrednoj šoli. Dete pride vsako leto v drugi razred, v vsakom razredi se vči nove stvari i kda zapüsti šolo, zna vse, ka njemi je potrebno za razumno gospodarstvo.

Velki blagoslov je združena šola tüdi za učitelstvo. Kakši sirmak je učiteo v vesi, kde je edno- ali dvorazredna šola. Nema žive düše, na štero bi se lahko obrno. Če hodi po hišaj, ar njemi je dugi čas, si vnogi začnejo zobe brüsi i pravijo, da hodi zato, da bi kaj dobo. Sirmak je prepüščen samomi sebi i včasi njemi je tak žmetno pri srci, da do dela nema nikšega veselja i zdravja nad svojim stališom. Inači pa je to, kde je šest- do osem učitelov. Tej si vsigdar najdejo delo i razvedrilo i se pri žmetnom izobraževalnom i zgojnom delu podpirajo.

Združene šole pa so tüdi za občine velki blagoslov. Večina naših šol je v takšem stani, da de trbelo zidati nove. S kakšimi stroški je združeno zidanje edne šole, ne trbe povdarjati. Edna ves si šolo žmetno postavi, čeravno je to samo edno ali dvorazrednica. Če pa stopita vküp dve občini. Ali pa se združijo celo tri ali štiri bližanje vesnice, je zidanje šole najmanje za polovico falejše. Istina, da mora biti takša šola dosta vekša, a se lahko postavi na štok (nadstropje) ali celo na dva štoka i tak potreben samo eden fundament i edna streha. S tem pa se izdatki jako zmenšajo. Še več pa se prišpara pri vzdržavanju šole. Edno zidino, če tüdi je

jako velka, je ležej zdržavati, kak pa dve ali tri male zidine.

Lehko bi naštel še več zrokov, ki priporočajo združitev šol, a naj tej zadostujejo, ar zadosta povejo. Občinskim poglavarstvom i drugim, ki majo kakšo reč pri tom pitanji, priporočamo, naj stvar dobro premislijo. Po treznem premisleki vsaki spozna, da je združena šola dosta vekšega pomena, kak zdašnje vesničke šole i to nam pokaže tudi prišestnost.

Mahatma Gandhi.

Že večkrat smo pisali, da se bije v Indiji velki boj za svobodo Indije. Ta velka država bi se rada rešila angleškoga jarma. Voditeo toga velkoga gibanja je Mahatma Gandhi.

Njegovo pravo ime je Mohandas Karamchand Gandhi. Mahatma ime njemu je dao narod. To ime pomeni „velka duša“. Njegov oča je bio bogat trgovec. Gandhi je študerao v Londoni za fiškališa. To pozvanje pa je hitro zapūsto i se je posveto politiki.

Najprle ga srečamo v Južnoj Afriki, gde se bori za pravico svojih rojakov, šteri so se tam naselili i so bili brez vsake pravice. 20 let je med njimi. Za nje piše, dela, guči, protestira; i plačilo za to njegovo nesebično delo je, da so ga oblasti večkrat zaprle.

L. 1914. zapūsti južno Afriko ino ide domo v Indijo. Medtem izbruhne svetovna vojna. Angleži se prestrašijo zavolo Indije. Obečajo Gandhiji, da če bo Indija pomagala Angliji v svetovnoj vojni, dobi po vojni ustavo. Gandhi i cela Indija verje i postavi na bojno polje 985 jezero vojakov. — Vojna mine in Angleži pozabijo na svoje obečanje.

Kda vidi Gandhi, da so ga tak grdo znorili začne še bole agiterati proti Angliji, zdaj se več ne zadovolji z ustavov, nego zahteva neodvisnost indije. Po njegovej agitaciji ljudje odpovejo pokorščino, bojkotirajo angleško blago i ne plačajo dače. On šče slobodno Indijo ustvariti brezi krvi. Zato opominja svoje rojake, da naj ne morijo. Gandhi šče z lübeznijov osvedočiti Angleže, da je njihovo postopanje proti Indiji krivično, šče njim dokazati, da oni nemajo pravico zatirati 300 milijonski narod, šteri bi se brez Angležov razvio v najbogatejši narod sveta.

Moramo pripoznati, da je Gandhi eden največših lüdi na sveti, da so njegovi navuki krasni. Kak pa se vidi, da z njegovim načinom Indija nikdar ne dosegne svoje slobode, ar indijsko srce ne bo premagalo angleškoga bajoneta.

Ka novoga v Belgradi?

Štiri bombe eksploderale. Preminoči teden je nekak naleko v vuli-ci, ki vodi od prometnoga ministerstva, štiri bombe. Štrta bomba je ranila majora Rekala. Rane so bile tak hüde, da so pozročile smrt.

Češko odlikovanje. Poslanik češkoslovaške republike je odlikovao z redom Beloga leva K. Fotiča, pomočnika zvünašnjega ministra.

Bojni minister zbetežao. General Hadžič, minister za vojsko i mornarico je zbetežao. Ar svojih poslov duže časa nede mogeo izvršavati, je za njegovoga namestnika imenüvani ministerski predsednik general Živkovič.

Proračun dravske banovine potrjen. V nedelo je finančni minister potrdio proračun dravske banovine. Proračunska šuma znaša 116.355.000 Din, proračun podjetja pa 56.116.431 Dinarov.

Svetovna politika.

Carinska pogodba med Nemčijov i Austrijov. Preminoči petek je bila v Berlini podpisana carinska pogodba, štero so sklenoli zastopniki

Nemčije i Austrije. Po toj pogodbi trgovina med obema državama v prišestnosti nede podvržena carini. Pogodba je zbüdila po vsoj Evropi veliko zanimanje i razburjenje. Vnogi se zveze med Nemčijov i Austrijov bojijo, ar bi ta zveza dala Nemčiji šče vekšo moč.

Bitje v romunskom parlamentu. V romunskom parlamentu vladajo med vladov i opozicijov jako napete razmere. Opozicija ostro kritizera vladino politiko. Preminočo soboto je prišlo med poslanci do pravoga bitja.

Bivši kancler dr. Müller vmro. Preminoči teden je po dugšem betegüvanji vmro bivši nemški kancler, dr. Müller, ki je igrao v nemškom političnom življenji preci veliko vlogo.

Italija zaseda Albanijo. Že od nekda se vidi, da ma Italija skomine po Albaniji. Šče si jo osvojiti. Že zdaj se vrši tiho zasedanje. Uprava, vojska i finance so v italjanskih rokaj.

Dr. Seipel doma. Bivši austrijski ministerski predsednik prelat dr. Seipel, ki se je vračo v tujini, se je vrno v Austrijo. Njegovomi prihodi se pripisüje velki pomen i vnogi naglašajo, da pride v austrijskoj politiki do sprememb.

Kalendar.

marc (31 dni)

14. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
30	ponedel.	Janoš Klim.	Izidor
31	tork	Modest p.	Arpad
april (30 dni)			
1	sreda	Hugon	Hugon
2	četrtak	Velki četrtak	Aron
3	petek	Velki petek	Velki petek
4	sobota	Velka sobot.	Izidor
5	Nedela	Vüzem	Vüzem

Senje: Cankova, Sv. Benedek i Čakovec vse tri 30. marca.

Vreme: v začetki tedna lepo, proti konci deževno.

Murska Sobota

Ka vse naj Sobota dobi?

Zadnji čas se od vnoгих zadev, ki zadevajo celo občino telko govori, da na tom mestu moramo spregovoriti par reči.

Občinski odbor si je vzeo v načrt dosta zadev. Občina bi naj küpila Szaparyjov grad, park i marov za malim gradom. Nadale naj da za novo bolnico i zdravstveni dom zemlišče, zvün toga za bolnico brezplač-

no napelavo elektrike. Kda de nova bolnica dozidana, bi naj občina küpila tudi zdašnje bolnico.

To je vse jako lepo, a pitanje je, kak občina vse to zmore? Kak čüjemo, bi grad s parkom koštao okoli 2 miliona Din, marof pa prek 300.000 Din. Od drugoga niti ne govorimo. Kde naj vzeme občina milijone?

Naše mišljenje je sledeče: Občina na vsaki način nüca **novo šolo**. Prva skrb odbora bi teda morala biti, da to spravi pod streho. Nadale nam je na vsaki način potrebna **nova bolnica**. Občinski odbor bi morao zastaviti vse moči, da jo kem prle dobimo. Potrebna je **kanalizacija**. Potrebno je **zbošanje vülic i cest**, ar se zdaj Sobota v slučaji dežja lahko ponaša s krasnim blatom. — To so stvari, za štere bi morao odbor v prvoj vrsti skrbeti.

Za izvedbo vsega toga so potrebni milijoni. Odbor pa ide še dale. V tom kritičnom časi šče naložiti občini še vekše breme. Küpiti šče grad, park i marof. Po našem mišljenji je to za Soboto smrtni vdarec. Brez posojila se ta küpčija nede mogla izvesti. A što de vračao posojilo? Sobota ma samo okoli 300 davkoplačüvalcov. Tej so že zdaj pri rednom proračuni preveč obteršeni, v slučaji najetja več milijonskoga posojila pa se je bojati poloma. Sobota

a pač ne Maribor, Ljubljana ali kakšni drugi vekši varaš, kde si lahko privoščijo par milijonsko posojilo, nego je navadna „velika“ občina, ki bi morala gledati na to, da vredi bar tiste zadeve, ki so najbolje silne.

H konci pripomnimo še to: Po našem mišljenju bi bilo dobro, da občinski odbor s pogledom na nakup grada i parka opita za mišljenje vseh davkoplačüvalcov, ar je kúpčije sklepati i posojilo najemati lehka stvar, žmetno pa je plačüvati, za toga volo bi naj od vsega toga sklepali vsi prizadeti davkoplačüvalci.

*

— **Molitve za brate v Italiji.** Na Jožefovo so se v kat. farnoj cerkvi po meši vršile molitve za preganjane brate Slovence i Hrvate v Italiji. Molitve je opravo g. kanonik. Cerkev je bila nabito puna. Navzoča so bila šolska deca, društva i uradništvo.

— **Grof Szapary doma.** V nedelo popoldnevi sta se pripelala domo grof i grofica Szapary. Taki večer sta povabila v hotel „Krona“ na večerjo nekoliko prijatelov, med njimi tudi g. kanonika Szlepca. V Soboti ostaneta duže časa.

— **Izročitev odlikovanja.** Na Jožefovo je bila v konferenčnoj sobi domača slavnost. G. direktor Vagaja je v navzočnosti gg. profesorov izročil g. profesorji M. Rauteri red Sv. Save V. razreda. G. profesorji, ki že več let vrši na našoj gimnaziji profesorsko službo k odlikovanju iskreno častitamo!

— **Slabo senje.** V ponedeljek je mela Sobota navadno letno senje. Na

senji je bilo dosta živine, dosta blaga pa tudi dosta ljudi, samo kúpčij je bilo malo, ar se čüti veliko pomenkanje peněz.

— **Opozorilo za 1. april.** Kak je znano, se 1. aprila začne ljudsko štetje. Ar do vršili popisavanje većinoma uradniki s sodnije, davčne uprave, glavarstva itd, do tej uradi precij prazni. Zavolo toga opominamo vse, posebno one, ki majo kakši opravke pri sodniji, naj te den ne pridejo, če le nemajo izredno silnih opravil.

— **Društvo za narodno zdravje** de melo 30. marca večer ob 8. vüri v občinskoj posvetüvalnici letni občni zbor. Vableni so člani i tudi vsi drugi.

Slovenska krajina.

Molitve za preganjane brate.

Na Jožefovo so bile naše misli na jugi, pri naših narodnih bratih Slovincih i Hrvatih, ki ječijo pod nesmileno italjansko oblastjo. Vse naše cerkve so bile pune i z vüstino iz srca vnoгих jezer se je zdigavao proti nebesom k Oči vsega človestva vroči zdihlaj: „Smileni Bog reši siromake trpljenja. Dopüsti, da jim zasija den slobode!“

Slovenska krajina je pokazala, da sočüstvüje s preganjanimi brati. — Boli nas trpljenje naših zasüznjenih bratov, ar znamo, kak hüdo je, če mora človek na rodnoj zemli živeti brez vseh narodnih i drugih pravic ino celo Boga ne sme dičiti v materinskem jeziki.

— **Lüdsko štetje.** Kak v celoj državi, se tudi v našoj krajini začne 1. aprila popisavanje prebivalstva i vseh drugih živih i neživih reči. Pri toj priliki se znova pokaže, da je Slovenska krajina istinsko *slovenska i jugoslovanska*, kak je to že večkrat pokazala.

— **Smrt salezjanskoga klerika.** V veliko čast i srečo so si šteli Pozvekovi iz Vidonec, da si je Bog tudi v njihovej družini izvolio služabnika. Eden izmed sinov se je odločio za vstop v salezijansko kongregacijo. Ar je bio dober dečko, so ga z veseljom sprejeli. Poslali so ga v Italijo. Pred kratkim je dobo redovno obleko. Den preobleke je bio za domače največši svetek. Radost je pa trajala samo nekaj tednov. Zdaj so dobili žalostno sporočilo, da se je mladi klerik preselo v večnost. Postao je žrtev bolezni, ki je v desetih dnevaj iztrgala mlade moči i je klerikove oči zatisnila k smrtni spanji. Zgüba mladoga salezijanca je družino precij potrla. Z njo vred pa žaluje tudi vsa okolica, ar je skrbnoga dečka vse ljubilo i si je cela okolica štela v čast, da bodo imeli „misijonarja“. — Naj počiva v miri!

— **Dolnja Lendava.** Na Jožefovo so se tudi pri nas vršile molitve za preganjane brate v Italiji. Opravo jih je g. dekan Jerič. — Šolska deca so mela na Jožefovo v dvorani „Krone“ lepo igro, štero je prišlo gledat vno-go ljudi.

— **Zadruga v Krogi.** Pri nas se je ustanovila Kmetijska prodajna i

Kak je Francek najšeo delavno ženo.

Nešterni mladenci mislijo, da si ženo najleži zberejo na veselici, drugi pa v cerkvi ali pri deli. Tudi našemi Franceki so se naganjale takše misli po glavi. Čas njemi je bio za ženitev. Poleg toga njemi je pa bila potrebna pomočnica pri hiši. Imeo je veliko gospodarstvo, mati so pa bili že stari i so ne mogli sami vsega opravlati.

„Oženiti se, to je ne mala stvar.“ Tak si je premišlavao. „Če dobiš slabo ženo, te ešče lahko v pekeo spravi. Takšo pa tudi ne bi rad meo kak je moja strina. Komaj stane, se že krega nad kokošmi, nad kravami pa tudi nad ljudmi. Kde naj najdem ženo, dobro ženo? Botra so mi pravili, naj rano vstanem i idem malo po vesi okrog. Vzemem si naj tisto deklo, štero bom prvo vido iti k stüdenci po vodo. Hodo sem že po vesi rano pa prek osme vüre, ali k stüdenci je ne bilo nikše dekile. Tak ne vem, štero si naj vzemem.“

Francek si je dosta premišlavao. Nazadnje je skleno, da bo šo k stričeki. Oni bodo ešče najbolje znali. Pri stričeki je pa zvedo, da si mora ženo iskati med deklami na njivaj pri deli.

Francek je šo na njive, kda je delalo največ ljudi.

„Bog daj srečo, dekle!“ tak je nagovoro dekile, ki so krumple okapale.

„Bog daj, Bog daj!“ so vse odzdravile v eden glas.

„Ali ste ne vidile iti mimo ednoga mladenca?“

„Ne smo vidile,“ je odgovorila najstarejša. „Me bi ešče iglo vidile, če bi šla po poti, ne pa da ne bi vidile dečka.“

„Te pa z Bogom, dekle, če mi ne vete povedati.“

„Ve pa ne beži, rajši nam pridi pomagat, da nam bo lepše šlo.“

„Tudi to se lahko zgodi, liki drugoč. Dnes se moram paščiti.“ Francek je šo dale.

„Gizdavi je te dečko, ešče gučati nešče z nami“, tak so si dekile

pogučavale za njim. On si je pa mislo: S temi že nikaj ne bo, ar se ne vejo poglobiti v svoje delo.

Drugi den je šo znova v ogledi na njive. Že zaran je najšeo deklo, štera je marljivo okapala krumple.

„Bog daj dobro srečo!“ jo je nagovoro.

„Bog daj dobro!“ njemi je odzdravila pa delala dale.

„Si ne vidila ednoga dečka iti tü mimo?“

„Ne vem povedati. Sam ne gledala okoli. Mati so doma betežni pa sem zdaj sama, zato se moram paščiti.“

„Gde je vaša hiša?“

„Naša, tista tretja tam. Mi smo Vrbanovi.“

„Z Bogom ostani.“

Dekla je delala dale. Francek jo je pa od daleč gledao, kak njoj je delo lepo šlo od rok.

Drugi den jo je šo v ogledi i dobo je dobro i delavno gospodinjstvo s šterov ešče dnesden živita v božem blagoslovi.

nabavna zadruga. Zadruga je bila že dolgo potrebna i je njeno ustanovitev vse ljudstvo toplo pozdravilo. V ednom tjedni je pristopilo 69 kotrig i se ešče vsakši den nove oglašujejo. Ljudstvo se ne da premotiti od nepoštenoga intrigeranja od strani prizadetih krogov i je pokazalo veliko zadržnoga duha. Li naprej tak! Odklenite se zadrüge vsi, šterim je kaj na srci v lastni hasek i ime vesí! V kratkom začne z odajanjem i bode odavala nešterno blago cilo falej, kak to košta v Soboti.

— **Smrtna kosa.** Nesmilena smrt je preinoči teden pobrala 66 letnoga Sukič Jožefa iz Martinja. Pokojni je bio jako dober krščanski mož. Duga leta je bio naročnik naših listov. Zapušto je betežno ženo i sina, ki de mogao iti k vojakom. Vrlomi mož i naj sveti večna svetlost!

— **Tolvaj pod postelov.** V tork je bio v Dobrovniku lokalni svetek. Ob takšoj priliki se navadno občani nekaj duže časa zamüdiyo v gostilni, ar vlada živo razpoloženje pri igranju ciganske godbe. Tüdi v gostilni g. Toplaka je bilo te den nekolko več gostov kak običajno. Okoli pol 8. vüre zvečer je stopo v gostilniško sobo domači hlapec Gerenčer Franc, šteroga so pa gosti komaj opazili, ar se malo nato znova izgübo vün. Sosedna soba, kde je gostilničar hrano v stoli menše vsote peneze, ne služila v gostilniške namene. Bila je kmična, a okno je bilo oprto. Nikak eno vüro kesnej je domača hči Anica stopila v to sobo, hoteč zaküriti v peči. Kak je je stala pri peči, je začüla pod posteljov šumat. Kak je poglednola pod postelo je opazila eno kmično postavo. Hitro je skočila k dveram i pozvala svojega brata Kalmana, sama pa je pazila v sobi, da bi vlomilec med tem ne vujšeo skoz odprtoga okna. Kda sta stopila brat Kalman i gospodar v sobo, so pozvali tolvaja izpod poste. V njem so spoznali domačega hlapca Gerenčer Franca, ki

AGRARNE ZADEVE

Popravek

na notico „Strašne reči so podpisali, ki so kúpili agrarno zemljo na veleposestvi v Dol. Lendavi.“

„Podpisani predsednik Agrarne zadruge Klekl Jožef izjavljam, da očitki v članku, ki je izšel v šte. 12 dne 23. III. 1930 v listu „Novine“ na 4 strani v prvi in drugi koloni, ki so naderjeni proti veleposestvu Dol. Lendava, katerega opolnomočeni upravitelj je Julio Kostelac, ne odgovarjajo resnici in sem se glede pogojev prodaje zemlje nahajal v zmoti.

Klekl Jožef.“

je nedavno prišeo odgonskim potem iz Amerike, kde ima svoje stariše. Na lice mesta pozvani orožnik g. Vukovič ga je preiskao i našo nekaj penez. Ar je bio zosačeni pri posli, je pušto predal stola odpreti i odplezo pod postelo, hoteč kesnej nadaljavati začnjeno delo. Vlomilca, ki je star komaj 18 let, je odvedo orožnik na stanico. Ar pa tü ne bilo mesta, so ga odvedli na dom njegovoga staroga očo. Ponoči je pa vujšeo i se povrno v štalo svojega gospodarja kde je iz maščüvanja razrezao vüzde pri konji, nato pa šo počivat ne svoje staro mesto, gde ga je malo nato najšeo domači sin Kalman i dognao da so vüzde razrezane na drovne falačke, maščüvano delo hlapca. Drugo jütro ga je odvedo na orožniško stanico, kde je bio zaslišani i pridržani v zaporu. Misli se, da so razne tolvajije, ki so bile izvršene v zädnjom časi, tüdi njegvo delo. (Jugoslovan)

— **ŠVEDSKE KAPLICE** apotekara Šikića čistijo želodec, čreva i krv. Okrepijo želodec i odstranijo želodčne bolečine. Steklenica: 20 Din. — Dobi se v apoteki pri SVETOJ TROJICI v Dolnoj Lendavi.

— **Čast. Kúpšincem.** Brez pretiravanja se lahko trdi, da v niednoj vesi ne skrbijo tak za poti i vulice kak v Kúpšincih. V zimi, kda je bilo zmržnjeno i je bio na cestaj i vulicaj rupač, so bile kúpšinske poti i vulice gladke, ar so poravnali vse žlake. Ravnotak je zdaj. Indri so poti razrezane, tam pa so vse lepe, gladke, tak da človek z veseljom hodi po njih. V Kúpšincih vsaki vert brez vsakoga velenja pred svojov hišov lepo poravna pot. — To naj služ i vsem vesnicam za zgled!

— **Kmečka zveza v Satahovcih.** V občni Satahovci se je ustanovila krajevna kmečka zveza s 34 kotrigami. V odbor so izvoljeni: Bencak Franc predsednik, Erjavec Anton podpredsednik, Láposy Alojz tajnik, Činč Franc blagajnik, i dva namestnika Ružič Ivan, Jablanovec Anton i dva računopreglednika Kumin Ignac, Čerguli Vincenc. To je lepi zgled te male občine. Zadruga tüdi lepo napredüje; hvala tistim razmetim možom, šteri se za vse to brigajo brezplačno.

— **Tak se varčüje!** Ne trbe kúpovati pre naglo, a posebno ne vüre, ar nas tüdi najcenejša vüra dosta košta, če se mora vsigdar popravlati. Najbole se varčüje, če se ne kúpüje samo po fal cení, nego tüdi dobro. Zato vam znova ponavlamo, zahtevajte novi letni cenik s prek 1000 slikami od fabrične hiše vür H. Suttner v Ljubljani št. 945. dobite ga popunoma brezplačno. V njem najdete žepne vüre že za 44 Din., vüre zapestnice za 98 Din., büdilke za 49 Din., kak tüdi razno zlatnino i srebrnino, vse takrekoč po originalnih fabričnih cenaj.

— **Zimski kmetijski tečaj v Gornjoj Lendavi,** ki je trajao šest tednov je bio zaključeni 22. februara.

Obisk je bio povoljen okoli 40 poslušalcov. Vsega je bilo 58 vür predavanja. Predavali so sledeči strokovnjaki: Armič (zemlj. kataster), Lipovšek (kmet. pravo), Dr. Matjašič (zdravstvo), Ing. Miklavžič (gozdarstvo), Ing. Mikuz (semenogojstvo i rasti. bolezni), Pavlica (mlekarstvo), Pušenjak (zadružništvo), Rupnik (zemlj. knjiga), Ing. Šadar (poljedelstvo i travništvo), Šerbec (živinozdravstvo), Titan (sadjarstvo), Ing. Wenko (živinoreja i kmet. pospeševanje) i Žnidarič (vinarstvo).

— **Resen opomin,** ki nas spominja, da je skrajni čas tüdi za zdravje kaj včiniti, so — bolečine. Vnoge lüdi mantra revmatizem, trganje v sklepah, živčne bolečine, trganje, smicanje, glavobol, zobobol itd. drugi trpijo od slabosti i drugih obolenj, ali itak mamosta dosta takših lüdi, šteri so se znali vsega toga mantranja obarvati. Že prek 34 let držijo v vnoгих krajih stalno v hiši Fellerov bolečine oblažüvajoči Elsafluid i se vsigdar znova veselijo njegovomi zaneslivomi pomaganji. V apotekaj i sorodnih trgovinaj se dobiva Fellerov Elzafluid v posküsnih steklenicaj po 6 Din. v dvojnih steklenicaj po 9 Din. ali pa velikih steklenicaj po 26 Din. Poštni paket z 9 posküsnimi ali 6 dvojnimi ali 2 velikima steklenicom pošila za 62 Din. brez vseh dalnih stroškov, Eugen V. Feller, Stubica Donja, Centrala 146. Savska Banovina.

ZA NEDELO.

Na cvetno nedelo.

Evang. sv. Mataja vu 21. táli.

Vu onom vremeni, gda bi se približavao Jezuš k Jeruzálemi, ino bi prišao v Bethfago k bregi Olivetanskomi, teda i poslao dva svojiva vučenika, govoreči njima: Idta vu kašteo, šteri je pred vama; i preci najdeta somarico privezano i žerbé žnjov, odvéšta jo i pripelajta meni: i či de što vama kaj pravo, povejta, ka Gospod nje potrebüje i preci je odpüsti. To je pa vse včinjeno; da bi se spunilo, ka je povedano po proroki, govorečem: povejte čeri Sionskoj; ovo Krao tvoj ide tebi pokoren sedéči na somarici i žerbéti pod bremen navajene somarice. Idočiva pa vučenika, včinila sta, kak je zapovedao njima Jezuš. I pripela sta somarico i žerbé i djalá sta njidva opravo svojo i njega sta gori posadila. Velka pa vnožina prestérala je gvant svoj na pot: drugi so pa sekali vejke z drevja i metali so na pot; vnožina pa, štera je naprej šla i štera ga je nasledüvala, kričala je, govoreča: Hožanna Sini Davidovomi! blagoslovloveni, ki je prišao vu iméni Gospodnovom.

Razgled po domovini.

Ženo vrgeo z tirajočega voza. Kmet Mijo Prebježič iz Sokolovca se je vozo s svojov ženov s senja domo. Med vožnjov sta se svadila i v čemeraj je Prebježič vrgeo ženo s kol, tak da si je potrla obe roki i je nezavestna obležala v cestnom jarki. Vračajoči senjarje so jo našli i jo prepelali v špitao. Proti možu je so-dišče uvedlo kazensko preiskavo.

Lübezenska tragedija v Subotici. V tork večer se je odigrala v Subotici krvava drama. Nekši Štefan Kolomos je že dukši čas hodo za mladov vdovicov Marijov Ištvan, ki ma pri Subotici lepo posestvo. Te večer jo je znova sprevaljal domo. Kda ga je pa odločno zavrnila, je potegno revolver iz žepa i strelo najprvle njo, nato pa še sebe. Ištvanova je obležala taki mrtva, Kolomosa pa so smrtno ranjenoga odpelali v bolnico, kde se bori s smrtjov. Dogodek je zbüdo med prebivalstvom veliko razburjenje i sočüstvovanje za mladov vdovicov, ki je bila splošno prilübljena i spoštovana.

Samomor nesrečne slüžkinje v Beogradu. V javnom pokopališči v Vidinskoj vulici je izvršila v tork predpoldnevom samomor slüžkinja Frančiška Sehal iz Preloga v Medjimurji. Pred več meseci je prišla v Beograd, kde je dobila slüžbo pri nekšoj rodbini. Tam se je spoznala z nekšim železničarom, s šterim je mela tüdi intimno razmerje. Pripravljala se je na možitev, ali zaročenec je pred par tjednami odskočo. Končno je še zgübila slüžbo. Kak pravi v pismi, šteroga je zapüstita, je zavolo toga razočaranja šla v smrt. Spila je vekšo količino špirita. Nezavestno so jo pripelali v špitao, kde se mantra s smrtjov.

Trgovec se je obeso zavolo protestirane menice. V Sarajevi se je obeso tamkajšnji trgovec Moric Papo. Po obedi je šo v vežo. Ar se je dolgo ne vrno, ga je njegov brat šo iskat i ga je našeo obešenoga v stranišči. Papo je za nekšega prijatela žirirao menico za 200.000 Din. Menica je bila zdaj protestirana i se je plačilo zahtevalo od Papa.

Iz sveta.

Grozovitost iz Rusije. Na Jožefovo je 20 kmetov štelo iti prek Dnjestra iz Rusije v Romunijo. Kda so bili sredi reke, jih je opazila straža. Prisilila jih je, da so prišli nazaj. Komaj so prišli iz vode, jih je straža brez smilenja do zadnjega postrelala.

Dar romunskoga krala Sv. oči. Posebno odposlanstvo romunskoga krala je Sv. oči zročilo njegove dare. Krao je Sv. oči podaro starinsko, dragoceno podobo i knigo, ki obsega celo romunsko zgodovino.

Kardinal vmro. V Rimi je v visikoj starosti vmro kardinal Maffi. Pokojnik je bio jako delaven mož. Po smrti Pija X. i Benedikta XV. je bio pozvani za papov prestol, a zvoljeni je ne bio.

Nesreča v zraki. Blüzi varaša Marina di Pisa se je pokvarilo bojno

letalo „Savoja 84.“ Zletejo je na tla i se popolnoma razbilo. Življenje so zgübili trije najbolši italjanski letalci.

Osemdeset jezero lüdi pri meši. Meše zadüšnice za pokojno pevko Nellie Melba se je vdeležilo 80 000 lüdi. Mesto je šče nigdar ne vidlo tak velke množice. Pri meši je igrala godba 600 godbenikov. Popevalo je 5000 pevcov. Potek meše so prenesli brezžično po vsoj Australiji.

Velika železniška nesreča v Angliji. Ekspresni vlak London-Škotska, ki je znani pod imenom „Leteči Škot“, se je ponesrečo blüzi postaje Leighton. Stroj je skočo s tira. Štirje vozi so se prevrgli, 12 drügh pa je bilo samo porinjani s tira. Dozdaj znano število mrtvih znaša osem. Število človeških žitev bo šče naraslo. Brzovlak je vozo v hipi nesreče s sto km brzine.

Ladja nasedla. Ladja Kanadskopacifiške družbe „Montclare“ je nasedla v bližini samotne obali otoka Ayrhira. Plavala je iz St. Johna v Liverpool. Nesrečo je zakrivila gosta megla. Na pomoč so prišli vlačilci, da rešijo ladjo iz neprijetnoga položaja. Rešilne ladje so izkrcale 300 potnikov na otok. Nesreča se je pripetila v bližini novoga svetilnika, ki je bio zgrajen, da pomore ladjam v megli.

„Graf Zepelin“ nad Madjarskov. „Graf Zepelin“ v nedelo prileti v Budimpešt pod vodstvom samoga dr. Eckenera. Popoldne bo leto Zepelin nad Madjarskov i to od 12 vüre i do 5 vüre popoldne. V ponedlek na večer se vrača Zepelin v Friedrichshafen.

V Becsi po novom sistemi opererajo. Na kliniki za oči v Beči po nekšem novom sistemi operirajo slepe. Med 49 slüčaji je 18 ji nazaj dobilo popolnoma čisto gledanje.

Pošta upravništva.

Koser M. Francija. 10 fran kov dobili. Za pozdrave Bog plati! **Dündek Mihael Bodonci.** Lanska naročnina je popolnoma plačana že lani.

Gostilna

se da v najem ali oda na prometnom kraji tüdi trgovino lahko ma i 4 plüge zemle.

Več se poizve pri ZAVRATNIKI v Ljutomeri. 2

Zrnje: pšenica Din. 140, žito Din. 125, oves Din. 145, kukorca Din. 120, krumpli Din. 35, ajdina Din. 120, proso Din. 90, lenovo seme Din. 200, novi grah črešnj. Din. 190, mešani Din. 120,

BSA.

motocikl 500 c³. skoro novi po nisikoj ceni **se oda.** Ogleda se lahko vsaki den od 12 do 14 vüre

v Murskoj Soboti,
Šolska ulica 32. 3

Krojaški pomočnik

se taki sprejme pri SLAVIC MATIJI krojaškom mojstri v Beltinci.

Nekaj za naše zdravje.

Pri nas je dosta betegov največkrat samo zavolo toga, ar premalo pazimo na zdravje. Tü mate nekaj najpotrebnejših navodil. Samo malo dobre vole trbe, pa se vse da brez velikih stroškov dosegni. Sami se lahko osvedočite, da se vaše zdravje zboljša. Če si pa zdrav, si tüdi bole veseli pri deli i več napraviš. Večkrat si to prečtite i se po tem držite.

1. Naše dvorišče.

Vsaki den pogledni po dvorišči i okoli hiše, če je vse čisto i v redi. Zakaj, od čistoče na dvorišči je odvisno tvoje i cele rodbine zdravje.

Pred dverami ali oknami ne trpi nikakših smeti. Tü se naime rodijo povzročevalci ali kali raznih betegov. S prahom pa pridejo na jestvine i tak si lahko nakopaš najhüjše betege.

Zato vsako zajtro pometi hišo i dvorišče. Smeti pa taki odnesi na gnoj. Gnoj naj bo od stanovanja i od stüdenca daleč najmenje 20 metrov. Gnoj po možnosti pogostoma vozi na njivo. V starom gnoji se nahajajo razni betegi, ki ti lahko naškodijo.

Blata i mlake ne trpi na dvorišči, ar so ravno tak zibelka bacilov, kak gnoj. Mlake zasipli s čistov zemlov, ali s peskom, najbolše pa s šodrom.

Okolica vodnjaka mora biti jako čista. Nesnago ti dež spere v stüdenec i ti tak pokvari pitno vodo. Nevarnost je, da lahko dobiš tifus ali še kaj podobnoga. Pazi teda, da dežev-

nica ali gnojnica nikdar ne bo tekla v stüdenec. Če moreš, si daj napraviti stüdenec na pumpo. V zaprtom stüdenec je voda najbolje zdrava. Voda se nikdar ne sme stekati nazaj v stüdenec, nego jo po cevi odpelaj daleč v stran.

Stüdenec si daj napraviti v takšem kraji, kde še nikdar ne bilo gnojšča ali smetišča, to se pravi na čisto zemli. Obloži ga s cementnimi cevmi, ki jih dnes že povsedi lahko küpiš za male peneze. Jame okoli stüdenca nasipli s šodrom ali kamnom.

Stranišče (šekret) postavi daleč od stüdenca i ga drži v največjšoj čistoči. Gospodar, ki si ne zna niti dobroga stranišča postaviti, kaže da ma malo smisla za gospodarstvo. Po stranišči se tüdi pozna, če majo stanovalci kaj smisla za čistočo. (Dale)

Gospodarstvo

Setvo povlačite!

Zdaj že lahko vüpamo, da nas sneg v par dnevaj povrže i se zemla začne süšiti. S tem se začne delo na poli. Sadilo i sejalo se bo. A to ne zadosta. Dober gospodar mora poglednoti tüdi to, ka je bilo v jesen posejano i je po zimi spalo. To je setva, od štere čakamo vsakdenešnji krüh.

Setvi trbe posvetiti dosta pazke. Prvo opravilo vsakoga gospodarja bi moglo na sprotoletje biti, da setvo z lehkov, železnov branov povlači. To se zgodi, kda je zemla odzgora že süha. Povlačiti pa se mora povdiljek i poprečki.

Vnogi kmet misli, da je vlačenje setve noro delo, ar vlačenje setvi škodi. To je napačno mišljenje. Setva mora biti povlačena. Od vnoge vlage je zemla tak zaljana, da korenje setve nemre dobiti zadosta zraka. Zavolo toga se nemre v zadostnoj meri razvijati. Če se pa zemla z branov spraska, pride v zemlo dosta zraka. To pa je setvi na velki hasek.

Nikomi se naj teda ne vnoža delo, nego naj včini, ka priporočamo.

Nayodila za zatiranje sadnih škodlivcov i betegov.

Sadje ma zadnja leta vugodne cene i je postalo na mestaj glavna vretina dohodkov. Ar letos pričaküjemo dobro sadno letino, vsem posestnikom sadnoga drevja **priporočam**:

1. Kda se sadno drevje očisti od sühih betežnih vej, omele, kda se odstrani iz sadovnjaka bolno drevje naj se še zredčijo pregoste veje, ki se križajo ino glodajo. Nato naj se očistijo debla i veje od stare skorje i mahov, ar ravno tej nüdijo skrivališča sadnim

Za naše male.

Botjak M. Petanjci:

Pet potnikov.

Mesar je küpo jünca. Kda ga je domo gnao, njemi je vujšeo pa ga ne mogeo zgrabiti. Jü nec se je napoto po sveti, hodo je že dugo pa je srečao psa, šteri ga je pitao, kama ide. Jü nec njemi je odgovoro, da ide po sveti srečo iskat. „Vzemime s sebov“, njemi je pes pravo. „Ka, ti ščeš z menov iti?“ njemi odvrne jü nec, či jaz ednok zamahnem z repom, ti tak zacviliš, da vsa zverina vküp pride“. „Ka ti misliš, da jaz nikaj ne vem“, njemi pravi pes. „Koga jaz z zobmi primem, de me dobro poznao, što sam.“ „Či je tak, pa hodi z menov“, njemi odgovoro jü nec. Zatem sta šla dale, pa sta srečala somara, šteroga sta tüdi s sebov vzela. Potüvali so dale i prišli so do mačka, šteri jih je tüdi proso, či bi lahko šo žnjimi. Vzeli so ga s sebov. Da so pa prišli do nekše vesi so srečali kokota, šteri se je tüdi z njimi podao po sveti srečo iskat. Tak so zdaj potüvali jü nec, somar, pes, mujcek i kokot. Gda so prišli do edne velke šume, se je ravno zmračilo. Ne so nindri prenočišča dobili. Dogučali so si, da do šli ta, kde do vidili posvet. Zato so poslali mujceka pa kokota gledat. Mujcek je plezo na bükev, kokot pa zleto na hrast. Pa sta resan zaglednola v bližini posvet.

Potniki so se podali proti hiši. Tam pa so stanüvali tolvaji, šteri so ravno večerjali. Potniki so si že prle

dogučali, da se vsaki k ednomi okni postavi i začnejo vsakši svojo pesem popevati. Tak se je zgodilo. Jü nec je mükao, pes lajao, somar rigao, mujcek mijavkao, kokot pa kukurikao. Tolvaje so se prestrašili, bežali vün i se raztepli na vse strani.

Kda so tolvaje pobegnoli, se je nova družina spravila k večerji. Med večerjov so si pogučavali, kama de šteri šo spat. „Jaz idem v štalo“, pravi jü nec, „ti pesek pa boš na dvorišči“. Somar je šo v štalo za dveri, mujcek v peč, kokot pa na kvako hišnih dver. Za nekaj časa so tolvaje ednoga poslali gledat, ka se doma godi. Tomi pa se je slabo godilo. Na dvorišči ga je pes zgrabo za hlače. V kühnji je šteo prižgati posvet. Iz peči so se svetile mujcekove oči. Ar je mislo, da je to vogo, je segno notri. Mujceka prime za glavo. Te se rasrdi, skoči tolvaji na glavo pa ga dobro spraska. Tolvaj je v strahi šteo pobegnoti v hišo. Zgrabo je za klüko, a v tom hipi njemi je skočo na glavo kokot. Zdaj se tolvaj obrne na dvorišče. Tam ga je znova zgrabo pes. Bežao je v štalo. Jü nec ga je z roglami sprijao, somar pa ga je začno brsati. Ves krvavi i skučeni se je povrno nazaj k svojim pajdašom. Povedao jim je, kak strašne reči se doma godijo i je pokazao na teli, kelko je pretrpo. Tolvaje so se prestrašili i so začnoli bežati. Jü nec, pes, somar, mujcek i kokot pa so šče dugo v tistom kraji živeli i se gostili s tistimi dobrotami, štere so tolvaji nansli vküp.

škodlivcom (cvetožeri, jabočnomi zavijači i dr.)

2. Škroplenje sadnoga drevja. V bodoče bo šlo v peneze samo čisto i brezhibno sadje i le to dosegne lepe cene. To je mogoče dosegnoti samo s škroplenjom sadnoga drevja. Najlepše uspehe bodete dosegnoti, če se bodete držali teh pravil.

a) Prvič škropite 1—2 tedna prle, kak začne sadno drevje poganjati z drevesnim karbolinejom pn. pr. 5%, neodendrinov. Tak bodete zadeli hüdoga sadnoga škodlivca cvetožera, dale mahove, lišaje ino druge škodlivce.

b) Drugoč škropite dva tedna po cvetenji sadnoga drevja, kda se začnejo plodovi razvijati z 1% modrov galicov, šteroj ste dodali 1—2 kg. žganoga vapna (priprava isto kak za vinograd). Tomi škroplivi dodajte še 10—15 dkg. uranija zelenila. S tem škroplenjom bodete zadeli bolezn na sadji i listji, predvsem krastavost ali

fuzikladij i jabolčnoga zavijača.

Mesto modre galice i vapna lahko vporablate tüdi 2—3% žvepleno-vapneno brozgo, ki je nekelko falejša.

c) Tretje škroplenje pa izvršite 5—6 tednov po cvetenji, kda so plodovi za oreh debeli po istih navodilih kak pod točkov b).

Opozarjam, da morete dobiti brezplačno strokovnoga predavatelja, ki vam bo vse te predmete praktično razložo. Če želite predavanja, se obrnite 6 tednov prle na okrajno načelstvo. Ob uradnih dnevaj vsako sredo morete dobiti strokovne nasvete. Prinesete lahko betežne dele i škodlivce v preiskavanje.

Naprednejšj sadjari, ki majo strnjene nasade i ki bi želeli škroplenje sadnoga drevja izvršiti po navodilih sreskoga načelstva, naj se prijavijo semkaj. V te namen se jim bodo nudile razne ugodnosti pri nabavi sredstev za zatiranje. — Sreski načelnik: LIPOVŠEK s. r.

Oda se

posestvo, hiša i gospodarska poslopja. Posestvo obsega iz 10 plügov; gorice, sadovnjak, log, senožeti. Posestvo je pri Maloj Nedeli. Hiša blüzi cerkve. Več se pozve v PREKMURSKOJ TISKARNI M. SOBOTA. 2

Na odajo je cepleno trsje

vseh fajt 10.000 falatov, na podlagi Rip. Portalis i Rupestris Göhte 9, i amer. divjaki korenati. Cena po dogovori pri FRANC SERSEN trsničari v Veržeji. 1

Pomaranče i citrone

italjanskoga i španskoga izvora i zelenjave vsigdar friško prvovrstno blago nüdi CELESTINA GLAVNIK Ljubljana, Pogačarjev trg 1. 3

Mlatilna garnitura

firma Hoffser Schrantz Alm. 8. skoro v novom stanji se po jáko vugodnoj ceni oda. Zglasiti se pri FICKO JANOS pos. Krajna p. Rankovci Prekmurje. 3

Vsi trgovci i gostilničarje

küpüjejo za svoje goste najbolše i najfalejše sire samo v SOBOČKOJ MLEKARNI Aleksandrova c. 8. Kúpüje se mleko i kisilak.

MARA PAVIČ:

PRAVICA i USMILJENJE.

Prevod iz hrvaščine.

K sreči se je taki onezvestila, ar ovači bi jo ne mogeo nišče zadržati, da bi ne šla k mrtvomi Petri. Tistoga večera ne nišče več vervao, da bi ostala Marta pri življenji. Emil bi skoro odnoro. Marta je ležala kak les brez najmenšega znaka življenja. Cela krivda se je zvalila na Lenko, taki so njoj odpovedali službo, ar je ona s svojim klepetanjem povzročila vso to nesrečo.

Kda se je Marta nekelko odpomogla od težke bolezni, je na vsakši način štela iti na Petrov grob.

— Püstitute me, — je pravila s slabim glasom, — to je itak vse, ka mi je od njega ostalo. Püstitute me, da konči edna skuza spadne na njegov grob. On je nesrečen, neizmerno nesrečen! Ne dočakao Usmilenja!

Nišče jo ne vüpaio stavlati, vsi so se bojali za njene živce. Marta ne štela niti spremstva. Na vnoge materine i Emilove prošnje je vendar pristala na to, da jo je sprevodila nekša dobra prijateljica iz detinskih let.

Bilo je nekak okoli pol štirih popoldnevi, kda sta prišle na kraj nesreče. Pokazali so njima grob ponesrečenca. Od njega ne znao nišče nikaj, imena ne so najšli nindri, ali Marti je srce šepetalo, da je to bio Peter. Kda so njoj povedali šče to, da je meo malo čarno brado, je doli spadnola na goli grob brez križa i spomenika ino je brezvüпно kričala: Peter! Peter! — Kak vroče je jokala! Razkopati je štela tisto rumeno, süho zemlo, obinoti tisto mrtvo telo i tak dugo jokati i kričati, da bi se predramilo Usmilenje. Njeni občütki so bili tak silni, da je mislila, da mora zbüditi Petra. Če bi mela le nekelko menje zavesti i več moči, bi začnola kopati zemlo.

Mračilo se je že, kda jo je prijateljica s težavov pripravila do toga, da bi šla na prenočišče. Marta se ne mogla odtrgati od Petrovoga groba. Njena bolezen je bila prevelka. Naednok se pa njoj zaiskri v düši svetli žarek. Ali je zaistino vse izgübleno? Ali od Petra ne ostalo nikaj drügoga kak nekelko onih krvavih i otrplih udov pod to gomilo? Na dne düše je vzknila trohica vüpanja. Da, Peter šče živi nekdi daleč, daleč. Ka je oživlalo te mrtve kosti, ono šče živi. Marta je vervala, neomajeno vervala v večnost, v večno spenje. Ali kak je tam s Petrom? Taki se je spomnila iz Petrovega pisma stavka: „Bodi osvedočena, da se na tom sveti več ne bodeva srečala, ali na drügom jaz itak postanem žrtev Pravice.“ Marta se prestraši. — Ne! Ne mogoče! Ne! Ne! Usmilenje mora zmagati! Krčevito kričeč se zgrüdi znova na grob. Brez moči je zvala: Usmilenje! Usmiljenje! — I kda se je na vnoغو lübeznivo prigovarjanje prijateljčino znova zdignola, je trdno sklenola, da bo celo njeno življenje klic po Usmilenji. Ona mora Petra rešiti! Mora! Mora! Ednok moreta biti srečniva, ona i Peter. Da, on je že zadosto Pra-

vici. Če šče ne, zadosti ona, ali Usmilenje more zmagati.

Kda je Marta prišla domo, je ne smeo nišče niti pitati niti gučati od Petra. Tüdi sama ne gučala nikaj, a videlo se je na očaj, da njoj je düša vedno pri tistoj püstoj gomili brez križa i spomenika. Marta več ne mela moči, da bi zakrila svojo bolest, dasi je štela, da ne bi žalostila matere i Emila. Živci so njoj tak oslabeli, da je v sne vsako noč zvala Petra i vzdihavala po Usmilenji.

— Lüba Marta, — pravi nekšega jütra mati — znaš ka sva snoči z Emilom sklenola?

— Ne vem, mama.

— Samo tak, če se ti ne boš protivila.

— Zakaj bi se protivila? — pita Marta tiho i začüdeno pogledne mater s svojimi velikimi plavivimi očmi.

— Sklenola sva — nadalüje mati živo, — da odamo hišo i se preselimo v Zagreb.

— Kak to? — se začüdi Marta.

— Tak. Emili je tam ponüjeno nekšo dobro mesto i bi bila škoda, da bi ga odbio. Odbio bi ga samo te, če bi ti želela, da ga odbije.

Marta za hip odtihne i nekam zastrmi. — Zakaj bi ga odbio — se hipoma premakne. — Če sta viva sklenola, da se selimo, potom jaz nemam nikakše reči.

— Ne, lüba Marta — odgovori mati, miva sva le mislila, da ti bo mogoče težko zapüstiti i. To je vendar tvoja domovina.

Marta prvi hip ne pravla nikaj, potom pa so se njoj oči napunile s skuzami i je zašepetala: — Bolše je, da sem daleč.

Od te stvari več ne so gučali, nego so se resno i naglo začnoli pripravlati za odhod. Pravzaprav je bila Marta edini vzrok toga odhoda. Štela sta jo odpelati daleč od vsega, ka jo je moglo spominjati na Petra. Mati je skrbno čüla nad tem, da med pohištvom ne bi pripelali nikaj ta, ka bi s kakšim spominom bilo zvezano s Petrom. Marta je to opazila i je le s težavov rešila šopek sühe modrice, štero njoj je prineseo Peter z nekšega sprehoda i štero je ona skrbno čüvala zraven Petrove slike.

Keliko je Marta pretrpela pri odhodi! Vsakši kamenček, vsakša travica na stezi ob Vrbasi je bila za njo relikvija. Takši spomini! Takše svetinje! A vklübtomi ne jokala. Pred materjov i Emilom je gučala, da z veseljom ide. Njiva sta bila srečniva. Lepota i zanimivosti velkoga mesta, dobro življenje puno sprememb bo delovalo na Marto. Hitro pozabi svojo žalost, ne bo več mislila na minolost. Pričaküvala sta, da bo Marta pred odhodom šče ednok štela videti Petrov grob, a ona ne izrazila te žele. Samo ono jütro, kda je trbelo oditi, je bila žalostna, neizmerno tužna. Voz je že čakao pred dvoriščnimi vrati, a ona je šče vedno nepremično stala pri okni v velikoj sobi i je strmela v Vrbas.

— Martika, voz čaka! — jo pozove mati. (Dale).

Razglasi.

Vsem občinskim uradom.

Sresko načelstvo objavlja, da so določeni za poslovanje s strankami pri uradi v Dolnji Lendavi vsaki torek i petek od 8 do 12 vure. Stranke se opominajo, da opravijo svojo posle pri uradi izključno v gori omenjenom časi, ar se bodo inači stranke sprejemale ob drugih dnevaj samo v silnih, neodložljivih primerih. Te razglas naj se taki objavi v občini na krajevno običajni način po potrebi večkrat. — Sreski načelnik: Dr. FARČNIK s. r.

**

Zatiranje škodljivcev in bolezni na sadnem drevju.

Na podlagi zakona o zatiranju bolezni in škodljivcev kulturnih rastlin, ki je izšel v „Uradnem listu“ št. 104/23. od dne 23. januarja 1930, in ki predpisuje, da mora vsak imetnik zemljišča čistiti svoje kulturne rastline (sadno drevje) zoper bolezni in škodljivce in te zatirati pravočasno z lastnimi močmi in sredstvi — **odrejam:** Vsak posestnik, užitar ali zakupnik mora najkasneje do 30. aprila t. l. očistiti svoje sadno drevje od: 1.) suhih vej; 2.) napadenih (zaraženih), bolnih vej, (napadenih po lubadarjih); 3.) omele (lima); 4.) iz nasada se mora odstraniti (posekati) vse bolno drevje, predvsem ono, ki je napadeno od lubadarjev; 5.) vse odžagane veje in posekano drevje je odstraniti iz sadovnjaka in čimprej sežgati. — Občinska županstva in žandarmerijske stanice imajo nalog nadzirati čiščenje sadnega drevja in poročati sreskemu načelstvu o izvršenju gornje odločbe. Kdor se ne bo ravnal po gori navedenih predpisih, se kaznuje po zakonu o zatiranju bolezni in škodljivcev kulturnih rastlin v denarju od 100—5000 Din. — Sreski načelnik: LIPOVŠEK s. r.

Tržne cene:

Penezi: dolar Din. 56.—, Argentinski peso Din. 13, šiling Din. 7.93, lira Din 2.90, pengó Din 9.90, marka Din 13.30, urugvajski peso Din 26, frank Din 2.18.

Živina: biki, junci i telice Din. 7—8, (jako debeli Din. 9), krave Din. 4—6, teoci Din. 14—15, svinje Din. 12.

Vajenca sprejme

iz poštene hiše KOZIC IVAN mehan. delavnica M. Sobota, Lendavska cesta.

Na odajo je

1 plüg njive i 1 plüg senožeti v Lazaj poleg Gyüreka. Što šče kupiti, se naj zglati pri

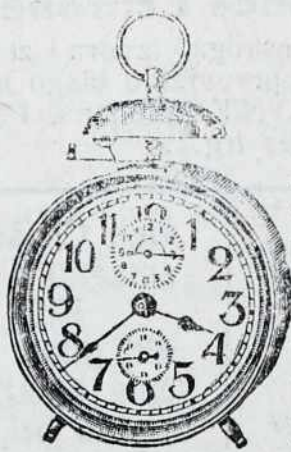
Horvat Augusti na Gibini

ali pa pri

Sedmak Karoli v Banfiji,

fara Štrigova. 3

Nikaj ne zamudite

če ne kupite vure prehitro, nego če prle preglednete velki ilustrirani letni cenik fabrične hiše vür Suttner. Dobite ga

popolnoma k šenki i v njem najdete največšo izbiro istinsko zanesljivih budilk i stenskih vür, zlatnine i srebrine vsake vrste,

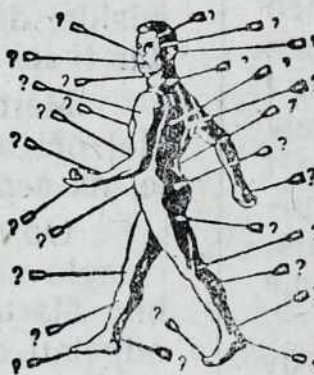
vse takrekoč po originalnih fabriških cenaj. **49** Din dobite pravo Anker Ze za budilko št. 125. poniklano 16 cm. visiko. Prava švisarska Anker-Remont. **44** Din. naprej, žepna vura že od **98** Din. naprej. Nikša rizika! od **98** Ka ne odgovarja se zameni, ali pa povrnejo penezi! Zahtevajte brezplačni letni cenik od tt.

H. SUTTNER
LJUBLJANA št. 945.

Dosta penez si prihranite,

če naročate material naravnoč pri V. BRATINA, zastopniki za Prekmurje: **cement, vapno**, pa tudi deske, late, tesani les, cementne cevi. itd. 2

Kde se skriva zrok?

V revmatizmi, trganji v sklepar, živčnih bolečinaj? Mogoče posledice prehlajenja? Večnoma je vzrok v takših slučajih nezadostna nega tela. Dosta ljudi že prek 34 let nüca okrepčujoče sredstvo za olajšanje bolečin, hišno zdravilo i kozmetikum: Fellerov „Elsafluid“ i si zna ohraniti stalno zdravje. Nücajo ga za mazanje i cenijo njegovo delüvanje tudi proti kašli, hripavosti, bolečinaj v grli i pršaj ino proti gripi i našeci, nücajo ga tudi notranje pri neugodnom občütki itd

Včinite tudi Vi fak i pomagalo bo tudi Vam!

Fellerov „Elsafluid“ dobite v lekarnaj i sličnih trgovinaj v posküsnih glaškaj po 6 Din., dvojnih glaškaj po 9 Din. ali v špeciálnih velkih glaškaj po 26 Din. Poštni paket vsebüjoč 9 posküsnih ali 6 dvojnih ali 2 velka špeciálna glaška 62 Din., trije takši paki samo 139 Din. pri lekarnari

EUGEN V. FELLER,
STUBICA DONJA, Centrala 146.
Savska Banovina.

Vsa vrastva za ljudi i živino

naročate lahko iz lekarne na Vrhniki. Posebno priporočamo: **Hočevarovo Aromatično železnato tinkturo** priznani najbolši pripomoček proti slabokrvnosti, slaboj prebavi i oslabelosti. Je bolša kak vsako železnato vino! Pol literski glašek **20** Din. Naročiti i ponücati trbe 3 glaške. **Želodčni prašek**, ki pomaga pri želodčnom katarü, to je pri tiščanji i bolečinaj v želodci, želodčnom krči, kislom izpahevanji i vünmetanji. Škatüla **20** Din. **Tussocol sirup** proti plüčnomi betegi. Oblažuje kašel, ižčisti plüča i zdigne tek. 1 glašek **40** Din. **Nervocol**, ki vsebüje kolo, železo i forsfor. Delüje odlično pri živčnih betegaj, otrüjenosti i nervoznosti. Okrepi i vrne tek. Glašek **40** Din. **Za domače živali: Sadnikarov zdravilni prašek za prašiče.** Sigurno zdravilo proti betegi na prebavilih, ki čistü i odvaja kužne bacile. Pospešüje tek i krmlenje živali ino zabrani pojav rdečice. Zavoj **12** Din. 10 zavojov **100** Din. — **Bosulin svečice.** Edino zdravilo proti sramničnomi vnetji pri govüdi. Zaneslivo proti jalovosti krav i telic. Škatüla z 12 svečicami **30** Din. — **Protikataraličen prah za konje.** Presküšeno zdravilo proti konjskomi kašli težkomi dihanji i zgübi teka. Škatüla **20** Din.

Lekarna pri „Angelju Varhu“ na Vrhniki št. 22 Spomenjena zdravila se ne dobijo nigdi indri, zato naročajte naravnoč od mene! Na vsa pitanja odgovarjam brezplačno! Pri vekših naročilih popüst! 3

Naznanilo.

Naznanjam cenj. občinstvi, da sem preselo svojo trgovino nasproti od zdajšnje, v šteroj je bio negda trg. Spigler.

Zednim naznanjam, da menjavam prima tikveni olij za lüščeno i nelüščeno seme. V zalogi mam tudi kokošinje i pureče perje. Dobite tudi prvovrstna polska semena, rubundijino, detelčno seme i razna druga semena.

Fran Rešek

2 trgovec BELTINCI.

Zavolo seilve se po jako ugodnoj ceni oda

hiša i restavracija

z vsem inventarom na jako prometnoj točki v središči Maribora. Vina se izstoči letno 500 hl. Natančnejša pojasnila dava:

Hinko Kosič
Maribor

2 Vetrinjska ulica 24.